

**WORLD
ANIMAL
PROTECTION**

MAGASINET TIL DIG DER STØTTER | OKTOBER 2019 | N° 54

TEMA:

HANDEL MED VILDE DYR

**Løvevin og
figerpiller**

Avlsfabrikker producerer
løver og tigre til brug i
traditionel medicin

SIDE 4

STORT TEMA:

MYTEN OM DEN GLADE DELFIN

**En milliardindustri
profiterer på over
3.000 delfiners lidelser**

SIDE 8

MINI-TEMA:
AFSLAPPEDE ELEFANTER
I CHANGCHILL

**Elefantlejren, der blev
elefantvenlig**

SIDE 14

**Maggie har kæmpet
sin sidste kamp**

Vi har reddet endnu en bjørn
fra bjørne-hundekampe

SIDE 17

Hvad er et dyrs liv egentlig værd?

Gitte Buchhave
Direktør, World Animal
Protection Danmark

**World Animal
Protection Danmark**
Amagertorv 29, 2.
1160 København K
Telefon 33 93 72 12
info@worldanimalprotection.dk
www.worldanimalprotection.dk
Reg- og kontonummer:
0274 6441262

Ansvarshavende:
Sonja Ordell Johannessen
Layout og produktion:
OTW Danmark
Oplag: 56.409.
Ophavsret: Hvor andet ikke
er anført ved billederne:
World Animal Protection
ISSN 2246-7653

Adresseændringer bedes med-
delt til World Animal Protection på
info@worldanimalprotection.dk eller
på telefon 33 93 72 12.

Forsiden: En løve i en nationalpark
i Kenya.

Hver eneste dag støder jeg på eksem-
pler af den horrible måde, vi mennesker
behandler dyr på.

Hvad er det dog for en verden, vi
lever i - hvor et dyrs liv efterhånden in-
genting betyder? Hvor vilde dyr bliver
mishandlet og tvinges til at optræde for
mennesker. Hvor arter af vilde dyr hver
dag uddør, fordi vi jager dem for deres
kropsdele. Og hvor landbrugsdyrene le-
ver under de mest kummerlige forhold,
ofte uden mulighed for at bevæge sig
og mange gange uden nogensinde at
se dagens lys. Vores firbenede venner
er overalt i verden udsat for en behand-
ling, der kun kan beskrives som ligegyld-
dighed.

Kan vi overhovedet gøre en forskel
overfor en så gennemgribende ligegyld-
dighed?

Ja, det kan vi. Heldigvis kan vi det det,
du og jeg og alle andre, som også me-
ner, at dyr har ret til et liv, som er værd at
leve. Vi kan faktisk gøre en stor forskel for
rigtig mange dyr. Det kan du læse lidt om
her i bladet.

Tak fordi du er med til at give dyr et liv,
der er værd at leve.

Gitte Buchhave
Direktør
World Animal Protection Danmark

KORT NYT

Gladere KFC-kyllinger i seks europæiske lande

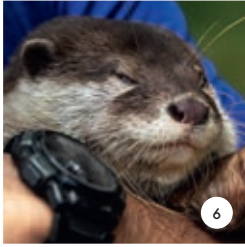
Millioner af slagtekyllinger får snart
bedre levevilkår - blandt andet takket
være en halv mio. af vores støtter, der
har lagt pres på KFC med deres under-
skrifter. Inden 2026 vil KFC i Sverige,

Tyskland, Storbritannien, Irland, Belgien
og Holland stoppe med at bruge kylling-
er, der er avlet til at vokse unaturligt hur-
tigt. Samtidig får kyllingerne mere plads,
mere naturligt lys samt beskæftigelsesma-
teriale som for eksempel halmballer, som
de kan hakke og rode i.

86 tigre reddet fra tigertempel er nu døde

For tre år siden blev 147 tigre reddet
fra det berømte og berygtede tigertem-
pel i Thailand. Ejerne af templet blev sig-
tet for ulovlig avl på og handel med tig-
rene. De reddede dyr har siden levet i et
statsdrevet reservat - men på grund af
indavl er de meget sårbare over for syg-
domme, og over halvdelen af dem er nu
døde. Vi arbejder på at få forbudt al avl
på tigre i Thailands turistindustri.

TEMA:
Handel med
vilde dyr
SIDE 4-7

6

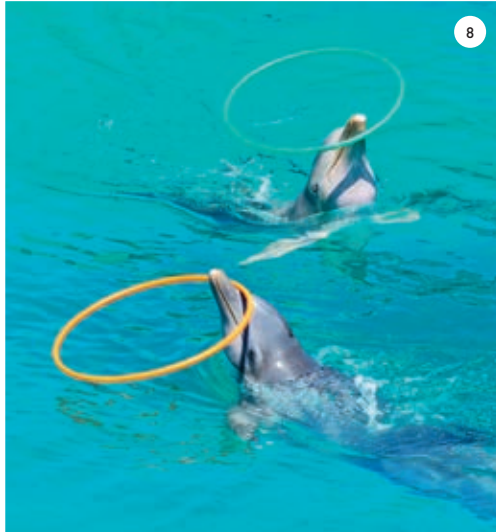
14

16

4

8

17

TEMA:
Myten om den
glade delfin
SIDE 8-13

- 4 Tema:** Handel med vilde dyr
- 8 Tema:** Myten om den glade delfin
- 14 Mini-tema:** Afslappede elefanter i ChangChill
- 16** En ø til Mama Lasa
- 17** Maggie har kæmpet sin sidste kamp
- 17** Katastrofen i Korsør
- 18** Noter

Nature's Gifts Captured / Getty Images

Musikstjerner lover ikke at udnytte vilde dyr

Cyndi Lauper, Leona Lewis og rapperen Eve er blandt de musiknavne, der hjælper os med at sætte fokus på udnyttelsen af vilde dyr. Når dyrene optræder i musikvideoer eller sceneshows, ser millioner af mennesker over hele verden det. Vi opfor-

drer musikere til at forpligte sig til aldrig – eller aldrig igen – at bruge vilde dyr i fangenskab i deres optrædener eller videoer. Kunstnerne deler deres løfte på de sociale medier med hashtagget #Promise-4Wildlife.

Stor svineproducent dropper halekuperinger

Mere end 1,2 mia. smågrise bliver hvert år udsat for smertefulde og unødvendige indgreb som halekupering, tandklipning og kastration. Vi har overbevist en af verdens største svineproducenter, thailandske Betagro, om at ændre praksis. Betagro avler hvert år 2,3 mio. grise, der nu ikke længere bliver halekuperet og snart heller ikke får klippet tænder. Desuden får grisene nu beskæftigelsesmateriale, som de kan tygge i, rode i eller lege med.

Bedre beskyttelse af afrikanske elefanter

CITES er FN's konvention om handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter. En af de store sejre på CITES' COP18-møde i august var, at det nu er ulovligt at fjerne vilde elefanter fra Botswana og Zimbabwe og sælge dem til zoos eller cirkus. EU, USA og Canada var imod forslaget – men sammen med flere andre NGO'er og kendisser som Ricky Gervais, Bryan Adams og Judi Dench lykkedes det os at ændre EU's holdning.

Emma Chapman/Scott Liffen

“ ”

Vi mener

Vilde dyr er ikke til for menneskers skyld – hverken som kæledyr, pynt eller helsemidler.

Den holdning deles desværre ikke af alle. Trenden med “kæle-odder”, som du kan læse om i dette tema, spredt sig for eksempel på internationalt plan. Folk ser videoer og billeder af odderne på sociale medier og vil selv have en – men glemmer, at bare fordi et dyr ser nuttet ud, egner det sig ikke nødvendigvis som kæledyr.

Vi bør derfor være kritiske med, hvilke “søde” videoer, vi deler. Og vi bør bruge vores sunde fornuft, også når vi rejser, så vi ikke uforvarende støtter udnyttelsen af vilde dyr.

Lad vilde dyr være i naturen, hvor de hører til.

Læs mere i vores rapport om udnyttelsen af løver og tigre: bit.ly/løvevin

TEMA:
HANDEL MED
VILDE DYR

Handel med vilde dyr

Det er mere nødvendigt end nogensinde at beskytte udryddelsestruede dyrearter. Der er desværre stor – og i mange tilfælde voksende – efterspørgsel på truede dyr.

For nogle dyr er det en forbandelse at være udstyret med smuk pels og flotte tænder. Andre ser nuttede ud og er derfor eftertragtede som kæledyr eller i turistindustrien. Andre igen er ramt af, at deres knogler eller galde anses for

at have helbredende virkning i traditionel medicin. Samtidig indskrænkes dyrenes naturlige levesteder på grund af menneskers fremtrængning.

Der er ingen vej uden om, at det er menneskers skyld, at mange dyrearter er ved at uddø. Derfor må det også være vores pligt at beskytte dem, mens der endnu er tid. ◦

Løvevin og tigerpiller

I takt med efterspørgslen på traditionel medicin stiger antallet af “avlslabrikker” med løver og tigre voldsomt i Sydafrika og Asien. De forhold, dyrene avles og lever under, er uhyrlige.

Tusindvis af løver og tigre bliver hvert år avlet og dræbt, fordi der er store penge i at sælge deres kropsdele til brug i traditionel asiatisk medicin.

Avlsfabrikker og turistmagneter

I Kina avles tigre og løver på enorme, fabrikslignende farme med række efter række af bittesmå betonindelukker og bure, der ikke er mere end 4x7 meter. De store katte får kun det absolut nødvendige såsom mad og vand nok til at holde dem i live.

På farme i Sydafrika starter løve- og tigerunger ofte deres liv som turistmagneter, som besøgende kan holde og made med sutteflaske. Når løverne bliver lidt ældre, bliver de brugt til en anden type turistoplevelse, nemlig vandreture med løver. De fuldvoksne løver bliver overført til jagtfarme med “dåsejagter”,

hvor storvildtjægere betaler for at skyde dem i indhegnede områder. Jægerne tager pels og hoveder som trofæer, og derefter kan farmene lovligt eksportere knoglerne til Asien.

På grund af indavl fødes en stor del af løve- og tigerungerne med misdannelser som for eksempel manglende lemmer. Og de unaturlige leveforhold får ofte dyrene til at udvise tvangspræget adfærd som at vandre hvileløst frem og tilbage eller bide sig selv i poterne eller halen.

Efterspørgsel på traditionel medicin

Vi har foretaget en rundspørge blandt vietnamesiske og kinesiske forbrugere. Den viser en stor efterspørgsel på produkter lavet af knoglerne fra tigre og løver – herunder vin, piller, géle og salver. Produkterne bliver mar-

I naturen bliver løveunger hos deres mor, indtil de er mindst to år gamle.

Blood Lions

Løveunger, der lever under unaturlige forhold i gølle indelukker, er sårbare over for skab og andre sygdomme.

Et "tigerknogle-plaster" fra Kina, der markedsføres på at kunne lindre gigt- og ledsmerter.

kedsført på, at de kan helbrede alt fra gigt til meningitis.

- I Vietnam tror ni ud af ti (89 %) på den helbredende virkning af medicinske produkter lavet af for eksempel tiger- og løveknogler
- I Kina har mere end to ud af fem (40 %) af de adspurgte brugt medicin eller helseprodukter, der indeholder kropsdele fra tigre eller løver.

Der er dog også positive tendenser i rundspørgen. 67 % af vietnameserne svarede, at de var villige til at prøve plantebaserede eller syntetiske alternativer. 51 % angav imidlertid, at det afhæng af, om prisen var rimelig.

Vi arbejder på at ændre holdningen blandt asiatiske forbrugere og gøre det socialt uacceptabelt at købe og bruge traditionel asiatisk medicin, der indeholder kropsdele fra store kattedyr. ◦

Vidste du?

- Hvert år bliver der handlet med mange mio. vilde dyr og deres kropsdele.
- Den illegale handel med vilde dyr og planter løber årligt op i omkring 135 mia. kr.
- Illegal handel med vilde dyr er en af de mest lukrative former for organiseret kriminalitet sammen med narkotika-, våben- og menneskehandel.

3 TIPS TIL DIG

– så du ikke støtter ulovlig handel med vilde dyr på ferien.

1

Køb ikke souvenirs fra vilde dyr

– såsom pels, elfben og tænder, der kan stamme fra udryddelsestruede dyr.

2

Køb ikke traditionel medicin med kropsdele fra vilde dyr

– såsom bjørnegalde eller tigerknogler.

3

Spis ikke mad fra truede dyrearter

– såsom bushmeat (kan være f.eks. abe-, slange- og elefantkød) eller hajfinnesuppe.

... Bedre beskyttelse af oddere

I august i år var vi til stede på CITES' COP18-møde. CITES – eller Washingtonkonventionen – er FN-konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter.

På COP18 lykkedes det os blandt andet at få den glatpelsede odder og den asiatiske dværgodder sat på CITES' Liste 1, der forbyder al kommerciel handel med arterne. Dermed er det nu ulovligt at sælge odderne som kæledyr eller til oddercafeer. Der er i dag 30 % færre glatpelsede oddere og asiatiske dværgodder i naturen end for 30 år siden. Den udvikling vil vi have vendt.

Der var stor forargelse blandt vores Facebook-følgere, da vi fortalte om "odder-dillen"

Åse Spangenberg

Forbundet svineri. Dværgodder er super nuttede. Men åååh hvor er der mange mennesker, som vægter det højere at være smart i en fart end at sætte sig ind i historien bag. Trist, men ikke usædvanligt. Slet ikke på de kanter? Gudskelov er der også folk, der gør opmærksom på problemet og bekæmper, alt de kan.

Dorte Clausen Nielsen

Mange mennesker er bestemt ikke de skarpeste knive i skuffen. Idioter så det batter. Man bliver sgu vred på de stakkels dyrs vegne, over for folks dumme/naive handlinger, der gør ondt mod dyrene.

Inger Madsen
Der er snart ingen dyrearter der går fri for menneskenes "fornøjelser". Jeg er virkelig træt af at høre om det.

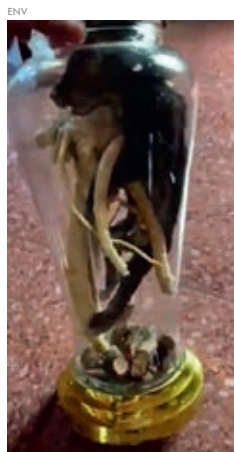

TEMA:
HANDEL MED
VILDE DYR

"Kæle-oddere" lider på grund af ny trend

Mange vilde oddere bliver taget fra naturen og holdt under elendige forhold i fangenskab. Japanske odder-cafeer og sociale medier har øget efterspørgslen på oddere som kæledyr.

Vietnam: Bjørneunge i vinflaske konfiskeret

"Bjørne-vinen" skulle sælges på det sorte marked. Men takket være vores lokale partnerorganisation blev sælgeren anholdt.

"Frosne tigerunger, skældyr pakket ind i plastik og bjørneunger i vinflasker er bare nogle af de ting, der bliver anmeldt til vores hotline," fortæller Doug Hendrie, direktør for vores vietnamesiske partnerorganisation, Education for Nature Vietnam (ENV). Vi har siden 2010 medfinansieret ENV's afdeling for illegal handel med vilde dyr. ENV samarbejder med politiet om at fange

I Japan kommer der flere og flere odder-cafeer, hvor kunderne kan se dyrene og i nogle tilfælde tage selfies og kæle med dem. Odderne lider på grund af de uacceptable forhold, de lever under. Vi har blandt andet dokumenteret at:

- Odderne på cafeerne klynker, skriger og udstøder nødkald, når kunderne holder dem.
- Nogle af odderne holdes isoleret uden naturligt sollys.
- Nogle af odderne bider sig selv i kløerne og udviser andre former for tvangspræget adfærd – et typisk tegn på traumer.
- På nogle af de værste cafeer lever odderne i bittesmå bure og har ingen adgang til vand.

Oddere er ikke kæledyr

Tre ud af fire sydøstasiatiske odderarter er tæt på at være uddyddet i naturen – ikke mindst på grund af den voksende efterspørgsel. Udover de populære

cafeer kommer der også flere og flere billeder og videoer af "kæle-oddere" på de sociale medier, og det får privatpersoner til at ønske sig en odder som kæledyr.

Odderne lider både under tilfangetagelsen og ved livet i fangenskab, fordi:

- Odderunger tages fra naturen. Forældredyrene er ekstremt beskyttende over for deres unger, så krybskytterne skyder dem, dræber dem med elektriske stød eller ryger dem ud af deres reder.
- Oddere, der holdes som kæledyr, får ofte klippet eller helt fjernet deres tænder, så de ikke kan bide mennesker.
- De fleste oddere holdt som kæledyr har langt mindre plads, end de har brug for, og får sjældent den korrekte føde.
- Oddere er sociale dyr, der i naturen lever i familiegupper på op til 20 individer. Som kæledyr holdes de typisk alene uden artsfæller. ◦

Se den hjerteskræende video fra en odder-café:
bit.ly/oddercafe

Læs vores odder-rapport:
bit.ly/odderrapport

og retsforfølge de personer, der står bag den illegale handel.

Bjørneunger i vinflasken

I foråret gik ENV undercover på baggrund af et tip om, at en kvinde forsøgte at sælge 10 kg død tiger på nettet. Efter lidt graven i sagen stod det klart, at kvinden agerede mellemmand for ejeren af den døde tiger – men at hun også var i besiddelse af en flaske med en død bjørneunge i.

Kvinden forlangte depositum og en forsikring om, at ENV-agenten ikke var fra politiet, før hun sagde ja til at mødes. ENV var nødt til at løbe risikoen for, at hun ville stikke af med depositummet. Men heldigvis dukkede hun op til mødet medbringende en stor vinflaske, hvori en kun få måneder gammel bjørneunge flød rundt.

ENV videregav flasken som bevismateriale til politiet, der derefter arresterede kvinden. ◦

Rekonstruktion

Reddet fra bjørnegalde-industrien

Vietnam: To bjørneunger kunne være blevet solgt til mareridtslignende forhold. Men takket være en hurtig indsats fra vores lokale partnerorganisation blev de reddet i sidste øjeblik.

I Øst- og Sydøstasien lever over 20.000 bjørne under usle forhold på galdefabrikker. Bjørnene får tappet deres galde på smertefuld vis, så den kan bruges i traditionel asiatisk medicin.

I januar modtager vores vietnamesiske partnerorganisation, Education for Nature Vietnam (ENV), et tip om to små bjørneunger, der skal sælges – sandsynligvis til en galdefabrik.

Sælgeren ankommer den 9. januar til en café i en lille by i Hai Phoung-provinsen. Med sig har hun en transportkasse til kæledyr. Her har hun en aftale om at sælge bjørneungerne for en stor sum penge.

Men ENV har kontaktet myndighederne om det ulovlige salg. Så på cafeen bliver kvinden mødt af politiet, der pågriber hende og konfiskerer transportkassen med bjørneungerne.

The Endangered Species Restoration project

De to unger bliver overdraget til Four Paws-reservatet i Ninh Binh, hvor de får al den pleje og omsorg, de har brug for. De kan nu vokse sig sunde og stærke trods deres barske start på livet.

“ ”

Vi mener

Der er ingen tvivl om, at delfiner er fascinerende dyr. De er højt intelligente, sociale dyr, der er velsignet – eller måske snarere forbandet – med en anatomi, der får det til at se ud, som om de smiler.

Men det giver os ikke ret til at tvinge dem til at leve i sterile betonkasser eller havbassiner så små, at det svarer til at tvinge mennesker til at bo i en skotøjsæske. Mens publikum bliver underholdt og charmeret af delfinernes optræden, lider dyrene hver eneste dag af deres liv under de unaturlige forhold.

Lad os sammen sørge for, at denne generation af delfiner i fangenskab bliver den sidste.

Læs vores rapport om havpattedyr i fangenskab: bit.ly/havpattedyr

Se kort video: Derfor lider havpattedyrene i fangenskab: bit.ly/delfinarier-video

TEMA:
MYTEN OM
DEN GLADE DELFIN

Shutterstock

Tusindvis af delfiner lider i fangenskab

Verden over underholder delfiner og andre havpattedyr de besøgende i delfinarier og temaparker. Vores rapport giver videnskabelige beviser for, at disse intelligente vilde dyr ikke trives i fangenskab.

På globalt plan holdes mere end 3.000 delfiner i fangenskab i delfinarier og temaparker. Denne multimilliard-industri markedsfører sig på myten om den glade delfin. Men bag delfinens "smil" – der blot skyldes formen på dens kæber – skjuler der sig store lidelser.

"Livet i fangenskab går fuldstændig imod delfinens naturlige instinkter og adfærd. Det er ikke noget rigtigt liv for dem," siger Nick Stewart fra vores globale kampagneteam.

I marts i år offentliggjorde vi sammen med the Animal Welfare Institute (AWI) 5. udgave af rapporten 'The Case Against Marine Mammals in

Captivity'. Den maler et belastende portræt af de helt igennem utilstrækkelige forhold, som hvaler og delfiner lever under, når de udnyttes til underholdning.

Stress, selvskade og høj dødelighed

Uanset om delfiner tages fra naturen eller avles i fangenskab, lider de. Både under tilfangetagelsen, transporten og hele det liv, de tilbringer i små bassiner.

- Den gennemsnitlige bassinstørrelse er 200.000 gange mindre end det område delfiner bevæger sig indenfor i naturen.

- Delfiner i fangenskab lider ofte af stress, tvangspræget og selvskadende adfærd samt et unormalt højt aggressionsniveau.
- Delfinarier og akvarier giver rutinemæssigt antibiotika og mavesårsmedicin til deres delfiner. I USA er den hyppigste dødsårsag blandt dyrene lungebetændelse, som ofte er forårsaget af stress.
- Øresvin (den delfinart, man typisk ser optræde) har en seks gange så høj dødelighed i dagene efter tilfangetagelsen, og når de bliver transporteret mellem forskellige delfinarier.

Stort marked for delfiner i fangenskab

I dele af verden begynder der langsomt at sprede sig en større bevidsthed om, at livet i et delfinarium ikke er god dyrevelfærd. Det er ikke mindst sket i kølvandet på dokumentaren 'Blackfish' fra 2013 om spækhuggeren Tillikum, der dræbte sin træner i SeaWorld Orlando.

Andre steder i verden går udviklingen desværre i den modsatte retning. I Kina voksede antallet af temaparker med havpattedyr fra 39 i starten af 2015 til 76 i starten af 2019. Dermed er Kina nu det største marked for delfiner og hvaler, der indfanges fra naturen. Mange delfinarier og akvarier i Asien og Rusland markedsfører sig som centre for artsbevarelse. Men i realiteten er de med til at udtynde de vilde bestande af delfiner og andre hvaler.

”

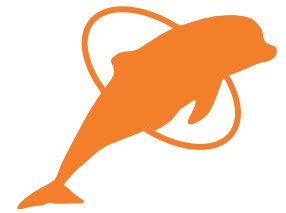
Havpattedyr tilbagelægger enorme distancer hver dag. Og så tvinger vi mennesker dem til et liv i sterile betonkasser eller små havbassiner.

Naomi Rose, en af hovedforfatterne af rapporten og forsker i havpattedyr hos AWI

Rejseindustrien bør tage ansvar

Vi har allerede overbevist tæt på 250 danske og internationale rejseselskaber om at droppe elefantridning og -shows. Nu vil vi også have rejsebranchen til at stoppe med at tilbyde udflugter til delfinarier og temaparker med havpattedyr.

”Turister og den globale rejseindustri spiller en afgørende rolle, fordi de skaber efterspørgsel på delfinarier. Vi kan alle gøre en forskel ved at vælge den type underholdning fra,” slutter Nick Stewart. ◦

P.t. er der mindst
336
delfinarier
i verden
Og antallet vokser.

65 %
af alle verdens
delfiner i fangenskab lever
i fem lande:

Kina	USA
23 %	13 %
Japan	Mexico
16 %	8 %

Rusland
5 %

At se delfinshows er den tredjemest almindelige turistaktivitet med vilde dyr.

SeaWorld
San Antonio
i USA

f Vores Facebook-følgere opfordrer til at stoppe med at støtte op om delfin-underholdning – og i stedet opleve dyrene i deres rette element.

Chanah Channele Elaine Svensson

 Så længe der er dumme mennesker vil dyr være i fangenskab. Gør jer selv og dyrene en god ting, STOP med at gå ind og kigge og være en del af det ;O((((

Majbritt Møller Jakobsen

 Jeg har lige været på ferie, hvor jeg så delfiner, men det var frie delfiner på åbent vand. Fantastisk oplevelse.

Michael Gylden Houmann

 De holdes fanget, fordi vi er mennesker, og vi bestemmer, og vi gør hvad vi vil, hvis vi kan tjene penge på det. 😞

Delfiner lever i store
flokke og er ofte
meget tæt knyttede til
hinanden.

Se på delfiner, som du ser på elefanter

Danskerne skal lære at se på delfiner, som de ser på elefanter. Delfiner trives ikke i fangenskab, men kun halvdelen af danskerne finder delfinunderholdning uacceptabelt.

Slå et billede op på sociale medier, hvor du rider på en elefant, og du risikerer at få nogle harske kommentarer. Vælger du i stedet et billede fra et delfinshow, er risikoen for at blive kaldt dyremishandler ikke nær så stor.

Delfinshows bør være politisk ukorrekt

Vi har sammen med YouGov spurgt et repræsentativt udsnit af danskerne om deres syn på delfinunderholdning. Kun godt halvdelen finder underholdning med delfiner uacceptabelt. Til sammenligning er 73 % af danskerne imod underholdning med elefanter.

Elefantridning er politisk ukorrekt – og sådan bør det også være med delfinunderholdning, mener Stephanie Kruise Klausen, kampagnemedarbejder i World Animal Protection Danmark. "Delfinen smiler ikke, fordi der er noget at smile ad. Dens kæbeparti er bare bygget sådan. Mange mis-

forstår det som et udtryk for, at den trives. Men delfinen smiler også, når den er død," forklarer hun.

Fakta får folk til at ændre holdning

Godt en tredjedel af danskerne vil gerne opleve delfinunderholdning. Men de fleste ved sandsynligvis ikke, at delfinerne lider i fangenskab. Som en del af undersøgelsen har de adspurgte fået præsenteret fakta om delfiners naturlige adfærd. Herefter er de blevet spurgt, om de stadig ønsker at se delfinshows. To ud af tre har nu mindre lyst til det.

"Når vi fortæller, at delfiner i naturen typisk svømmer mere end 100 km om dagen og kan skyde en fart på omkring 50 km i timen, så kan folk jo godt se problemet ved at lade dem leve i mikroskopiske bassiner," fastslår Stephanie. ◦

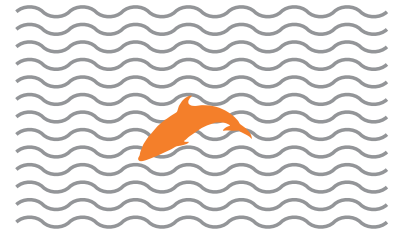
Havbassiner er heller ikke god delfinvelfærd

I havbassiner lever delfiner i et mere naturligt miljø. Til gengæld er de her ofte udsat for forurening og støj fra motorfartøjer m.m. I Asien og Caribien er der stor risiko for, at havbassinerne bliver ramt af orkaner og tsunamier, som delfinerne ikke kan undslippe. Og selv det største havbassin i verden er stadig 12.000 gange mindre end det område delfiner bevæger sig indenfor i naturen.

Delfiner kan kommunikere med hinanden og videregive komplekse informationer ved hjælp af deres fløjtegyde. Og de har ikke kun deres eget sprog – de kan også lære at forstå vores. Der er flere eksempler på delfiner, der forstår sætninger og ordkombinationer på samme niveau som små børn.

I naturen

Delfiner svømmer mellem 60-160 km om dagen og dykker flere hundrede meter. Deres hjemmeområder er ofte større end 100 km².

I havet er der planter, fisk, alger, hvirvelløse dyr, klipper og sten, sand, is og mudder.

Delfiner bruger biosonarer til at orientere sig. De udsender lyde, og ekkoerne fortæller dem, hvad der er i omgivelserne.

I fangenskab

I gennemsnit har bassinerne en størrelse på 444 m². Det svarer ca. til størrelsen på en basketballbane.

I bassinerne er der ofte klor i vandet og ingen levende planter eller fisk.

De glatte sider i bassinerne giver en akustik, som begrænser eller helt forhindrer delfinerne i at bruge deres biosonarer.

Succeser for delfinerne

Canada forbyder delfiner og andre hvaler i fangenskab

Den 10. juni i år vedtog Canadas parlament et forbud mod at holde hvaler, delfiner og marsvin i fangenskab for underholdningens skyld. Loven kommer ikke til at virke med tilbagevirkende kraft, men vil sikre en udfasning af delfin- og hvalunderholdning.

Virgin Holidays stopper billetsalg til delfinunderholdning

Virgin Holidays, et af Storbritanniens største rejseselskaber, er fra 31. juli i år stoppet med at sælge udflugter til delfinshows. Vi har været involveret i selskabets endelige beslutning om at blive delfinvenlige – en proces, de har opstartet i samarbejde med World Cetacean Alliance.

CW AZORES/Justin Hart

New Zealand forbyder svømning med delfiner

Hidtil har turister kunnet svømme med delfiner i Bay of Islands i New Zealand. Men de mange interaktioner med mennesker stresser dyrene. På 20 år er antallet af delfiner i bugten faldet med 66 %, og ungerne dør på hele 75 %. De kommende tre år er det derfor forbudt at svømme med delfinerne.

En elefantvenlig fremtid

I Chiang Mai i det nordlige Thailand ligger elefantlejren ChangChill (tidl. Happy Elephant Care Valley). Det er den første traditionelle elefantlejr, vi har hjulpet til at blive elefantvenlig – men flere vil følge. De elefantvenlige lejre skal være gode eksempler, der viser, at indtjening og dyrevelfærd kan gå hånd i hånd.

En af fordelene ved at omlægge traditionelle lejre til elefantvenlige steder er, at der ikke er brug for så stort et antal elefanter. Besøgende kan sagtens nyde synet af en mindre flok, der boltres sig i naturlige omgivelser.

Omvendt er der brug for mange elefanter i traditionelle lejre, der tilbyder elefantridning. Og i elefantshows er der løbende behov for nye elefanter, da dyrene bliver udslidte efter få år. Det har ført til, at man ofte tvangsavler på elefanterne eller ulovligt skaffer sig elefantunger taget fra naturen.

Omlægningen til elefantvenlige lejre er derfor med til at sikre, at nye elefantunger ikke bliver frarøvet deres frihed eller fødes til et liv i lænker.

Læs mere på ChangChills hjemmeside: changchill.com

Se en kort dokumentar om ChangChills rejse mod at blive elefantvenlig: bit.ly/ChangChill

Elefantafslapning for alle pengene

ChangChill betyder "afslappede elefanter". Og det er lige, hvad elefanterne er, efter at vi har hjulpet den tidligere elefantridningslejr med at sætte dyrenes behov i første række.

Dalen, hvor ChangChill ligger, er omkranset af frodig, grøn skov. Tidligere kunne man her ride på elefanter eller bade dem. Men nu er lejren blevet elefantvenlig, så de besøgende kan ikke længere komme i fysisk kontakt med dyrene. Af hensyn til turisternes sikkerhed kræver den type aktiviteter nemlig, at elefanterne er under konstant kontrol – og kontrollen opnås gennem brutal træning med skarpe jernkroge.

ChangChills elefanter kan nu i stedet vandre omkring i dalen, græsse, bade i floden og tage støv- og mudderbade.

Ikke fri til at være elefanter

"Vores første elefanter kom fra skovhugstindustrien. De var i dårlig forfatning, både fysisk og psykisk. De fik det lidt bedre, da de i stedet blev brugt til elefantridning – men de skulle stadig kontrolleres med lænker og jernkroge, så psykisk havde de det ikke godt. De var ikke fri til at

være elefanter." Det fortæller Supakorn Tanseth, ChangChills ejer.

Elefanterne stod lænkedet det meste af tiden og havde kun meget begrænset plads at bevæge sig, spise og sove på. Ofte svajede de frem og tilbage på stedet – en tvangspræget adfærd, der er et tegn på psykiske traumer.

Nu kommer elefanterne i første række

"Efter at vi har droppet elefantridning og siden badning, er elefanterne blevet stærkere både fysisk og psykisk. De virker langt gladere," fortæller Supakorn.

Efter at ChangChill genåbnede som elefantvenlig lejr i april i år, har der været stor interesse fra turister og rejseselskaber. Supakorn understreger dog, at elefanternes behov er hans vigtigste prioritet. "Vi ønsker ikke, at det skal forstyrre elefanterne eller gøre dem urolige, når der kommer besøgende. Elefanterne kommer i første række." ◦

Besøgende i ChangChill kan hjælpe med at lave elefanternes mad, som bliver serveret i hule rør.

”

Tidligere skænkede jeg det ikke mange tanker, hvordan elefanterne havde det. Men nu kan jeg se, hvor intelligente de er, og at de har hver deres personlighed.”

Supakorn Tanaseth, ChangChills ejer

Vidste du?

Den asiatiske elefant er en truet dyreart

I Thailand er der kun mellem
2.500-3.200
elefanter tilbage
i naturen

Siden 2010 er antallet af elefanter i thailandske elefantlejre steget med 30 %

Dagbog fra ChangChill

Dee Kenyon er vores projektleder tilknyttet ChangChill.

- 9.00:** Jeg bliver hentet af Pii Go, der leder ChangChill.
- 9.30:** Fra jeepen indsnuser jeg skovduften. Pii Go sætter mig af 10 minutter fra ChangChill - det sidste stykke skal man gå.
- 10.00:** Jeg starter i udgigstårnet. Her kan besøgende se elefanterne boltre sig i det smukke landskab. Vi er ved at genplante en masse græs, træer og buske.
- 10.30:** Bagefter hilser jeg på de seks elefanter og deres mahoutter. Før i tiden holdt mahoutterne elefanterne under konstant kontrol. Nu skal de sikre, at elefanterne lever så naturligt som muligt. Det krævede tilvænnelse, men de er dedikerede til opgaven.
- 11.30:** Jeg går ned til floden. Elefanterne Mayura og Gohgae ruller rundt i mudderet og laver tilfredse lyde.
- 12.30:** Jeg spiser frokost med mahoutten Chert. Vi taler om, hvor afslappede elefanterne er. Tidligere var de enten omgivet af turister eller stod lænket. Nu går de frit rundt det meste af dagen. Om natten får de lange kæder på, så de ikke går uden for området, men de har stadig langt mere bevægelsesfrihed.
- 14.00:** Jeg vender ideer med de ansatte. Planen er, at ChangChill skal samarbejde med lokalsamfundet om at dyrke majs, bananer, sukerrør og andet spiseligt til elefanterne.
- 16.00:** På hjemturen er jeg træt, men tilfreds.

iStock, by Getty Images

Dee med sin engelske bulldog Bubba.

En ø til Mama Lasa

Orangutanger reddet fra turistindustrien eller fra et liv som kæledyr kan ikke altid klare sig selv i naturen. Vi har støttet et ø-reservat, hvor de kan leve beskyttet resten af livet.

Mama Lasa levede i mange år i en zoo på Jakarta, inden hun kom til vores indonesiske partnerorganisation, Borneo Orangutan Survival Foundation (BOSF). Hun kunne hverken klatre, bygge rede eller gøre andre naturlige ting for en orangutang. Med tiden har hun lært blandt andet at klatre i træer, men hun vil ikke kunne overleve i den fri natur. I stedet kan hun få et godt liv i BOSF's ø-reservat Badik Kecil, som vi har støttet.

Orangutanger, der skal til Badik Kecil, kommer først i karantæne, så de ikke tager sygdomme med til øen. På selve rejsedagen bliver Mama Lasa lagt i narkose og grundigt tjekket igennem af dyrlægeteamet.

Dyrepasserne bærer Mama Lasa i hendes transportkasse, så hun kan påbegynde næste del af rejsen.

Badak Kecil ligger to timers sejldes fra BOSF's rehabiliteringscenter. Mama Lasa og Manis, en anden reddet orangutang, blive sejlet derud i en traditionel klotok-båd.

Se video af Mama Lasas rejse til øen: bit.ly/MamaLasa

Mama Lasa er trygt ankommet til Badak Kecil og er allerede faldet godt til. BOSF's ansatte sørger for, at orangutanterne på øen altid har mad nok og får dyrlægebehandling, hvis de har brug for det.

Nu skal Maggie endelig have et godt liv.

Maggie har kæmpet sin sidste kamp

Maggie levede de første fire år af sit liv i det rene helvede. Men efter en dramatisk redningsaktion har hun nu fået en ny chance i livet i det store bjørnereservat, vi finansierer i Pakistan.

Maggie var en af de sidste omkring 25 bjørne, der stadig udnyttedes i bjørne-hundekampe i Pakistan. Da vi startede vores arbejde for over 20 år siden, var tallet 300.

Som unge blev Maggie taget fra naturen. Hendes tænder blev slået ind med en hammer, og hun fik en metalring presset gennem snuden. I de næste fire år måtte hun gang på gang forsvare sig mod kamptrænede hunde.

Befriet under politirazzia

Normalt går vores lokale partner, Bioresource Research Centre (BRC), i dialog med bjørneejerne. Hvis en ejer overgiver sin bjørn, får han

til gengæld hjælp til en alternativ indtægtskilde. Men Maggies ejer afviste tilbuddet.

Derfor hjalp BRC politiet med at arrangere en natlig razzia. Da de ankom, flygtede ejeren, og BRC fandt Maggie i et lille bur. "Hun var apatisk og bange og havde tydeligvis ikke fået nok at spise. Hun virkede til at have mistet viljen til at leve," fortæller Madeeha Manzoor fra BRC.

Skridt for skridt går det fremad

I reservatet behandlede dyrlægerne sårene på Maggies tynde og arrede krop. Hun led af blodmangel, og hendes pels var mat og misfarvet.

"Det har været fantastisk at opleve hende vende tilbage til livet," siger Hazrat Ali fra reservatet. "Hun ser allerede meget sundere ud, hendes pels er blevet blank, og hun tager på. Og lidt efter lidt begynder det at gå op for hende, at vi ikke vil hende noget ondt."

Så snart Maggie er helt rask, skal hun slutte sig til de andre reddede bjørne i reservatet. Og så kan hun for alvor starte et rigtigt bjørneliv. ◦

Maggie hed tidligere Shabo, men reservatets ansatte har omdøbt hende.

Katastrofen i Korsør

Tre hunde skulle reddes ud af et brændende højhus, da vores katastrofeteam besøgte Korsør den 23. juli. Der var dog tale om tøjhunde, og branden var simuleret. Det var nemlig en af de øvelser, som teamet jævnligt skal igennem for at holde sine færdigheder knivskarpe.

Teamet holdt også et foredrag om sit arbejde, hvilket en række af World Animal Protections støtter deltog i. Fortællingerne blev mødt med stor interesse af tilhørerne.

"Sådan nogle historier går ind og sætter sig i sjælen. Jeg synes nogle gange, at man kan blive så

fokuseret på ens egne små problemer, eller et eller andet her i Danmark. Så er det godt lige at tænke over, hvordan det egentlig kan være andre steder, og hvor meget man kan gøre for at hjælpe både mennesker og dyr andre steder i verden," siger Line Rasmussen. ◦

Træk din støtte fra i skat

Husk at du kan få skattefradrag for den støtte, du giver os i løbet af året (op til 16.300 kr. i 2019). Vi skal blot have dit CPR-nummer, så indberetter vi automatisk din støtte til SKAT.

Du kan registrere dit CPR-nummer på worldanimalprotection.dk/fradrag.

På vegne af dyrene vil vi gerne sige mange tak for din støtte.

Nu kan du gratis sikre dine kære online

Vi har indgået et samarbejde med TestaViva, en online-platform, som gør det nemt og sikkert at oprette juridisk gyldige testamenter. Vi betaler automatisk for oprettelsen, når du begunstiger os i testamentet.

Faktisk kan dine andre arvinger få MERE udbetalt, hvis du efterlader en del af din arv til dyrene. Det kaldes 30 %-løsningen: Du efterlader 30 % af boet til en velgørende organisation som World Animal Protection - og til gengæld betaler vi bo- og tillægsafgifter for de øvrige arvinger.

Kontakt os på arv@worldanimalprotection.dk eller 3393 7212, hvis du vil vide mere.

Læs mere på testaviva.dk

Laura hjælper med testamentet

Hvis du overvejer at testamentere en del af din arv til dyrene, sidder Laura Mortensen klar til at hjælpe. Hun kan fortælle dig mere om mulighederne og sende dig vores arvefolder.

"Dyr har altid betydet meget for mig, da jeg er opvokset på landet med mange dyr. Derfor giver det stor mening for mig at arbejde med at beskytte dyr over hele ver-

den og sikre dem et godt liv. Jeg kan slet ikke forestille mig et liv uden mine katte, heste og min hund Melanie, som betyder rigtig meget for mig," fortæller Laura.

Du kan kontakte Laura på arv@worldanimalprotection.dk eller 3393 7212.

Laura med sin datter og hund.

Cirkuselefanternes ventetid er snart forbi

I omkring halvandet år ventede de fire danske cirkuselefanter på, at deres skæbne blev afgjort.

Lige inden påske 2018 blev den daværende regering sammen med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti enige om at for-

byde alle vilde dyr i danske cirkusser. Vi var med til at lægge pres på politikerne for at få det til at ske - blandt andet ved at indsamle 50.000 underskrifter fra dyrevenner.

Men først den 31. august i år blev politikerne og de to cirkusser enige om, hvor stor en kompensation der skulle betales for elefanterne.

Nu har interesserede zoos og dyreparke ansøgt om at blive elefanternes nye hjem. Valget er faldet på det sted, der kan give dem de bedste forhold - Knuthenborg Safari-park. Her vil de fire elefanter få 150.000 kvadratmeter at boltre sig på. ○

1,5 mio. underskrifter mod burdyr i EU

Over 300 mio. grise, høns, kaniner, kalve og andre landbrugsdyr i EU er kommet et skridt nærmere på et liv uden tremmer. For på et år har vi sammen med omkring 170 andre NGO'er i hele Europa indsamlet 1,5 mio. underskrifter, der bakker op om et forbud mod bure til landbrugsdyr. Mere end 65.000 af underskrifterne er fra danskere, og det gør Danmark til det land med flest underskrifter i forhold til antal indbyggere.

I de kommende måneder vil hver enkelt underskrift blive valideret, inden de bliver

overrakt i det nye år. 1 mio. underskrifter forpligter EU-Kommissionen til at behandle problemstillingen – men erfaringen viser, at en del underskrifter bliver erklæret ugyldige på grund af forkerte oplysninger. Med 1,5 mio. underskrifter føler vi os dog overbeviste om at være i mål.

Vi er meget taknemmelige for, at I er så mange, der har skrevet under. Landbrugsdyr har aldrig haft så mange mennesker, der taler deres sag.

Fremtidsforskeren omfavner dyrevelfærden

Ved World Animal Protection Danmarks generalforsamling i maj blev Anne Skare Nielsen valgt ind i bestyrelsen. Hun er kendt som en af landets førende fremtidsforskere og er vant til at kigge på trends og tendenser blandt andet i Aftenshowet og på DR2.

Anne Skare mener, at der vil komme endnu mere fokus på dyrevelfærd i fremtiden. "Jeg tror, der i de næste ti år vil være et ekstremt stort behov for det arbejde, som World Animal Protection udfører. Og jeg kan som fremtidsforsker sagtens forestille mig, at vi måske om 40 år vil kigge tilbage på denne tid og tænke, at det er virkelig mærkeligt, at vi spiste dyr dengang i 2019."

Følg os på Facebook og Instagram

Vil du være den første til at få spændende nyheder om vores arbejde for dyrene? Vil du se flotte dyrebilleder og læse gode historier om de dyr, du er med til at hjælpe? Så følg os på de sociale medier, hvor du løbende kan følge med i vores indsatser.

På Facebook kan du følge os på [facebook.com/World-Animal-Protection-Danmark](https://www.facebook.com/World-Animal-Protection-Danmark)

På Instagram finder du os under navnet: [@worldanimalprotectiondk](https://www.instagram.com/worldanimalprotectiondk) – eller gå ind på [instagram.com/world-animalprotection.dk](https://www.instagram.com/world-animalprotection.dk)

Din arv – dyrenes fremtid

Bjørnene Christi og Lydia levede i mere end 20 år under kummerlige forhold bag en restaurant i Rumænien. Nu har de i stedet fået et godt bjørneliv i et af de reservater, vi støtter. Hvert år hjælper vi tusindvis af dyr som Christi og Lydia. Vi stopper dyremis-handling og skaber bedre forhold for vilde dyr, landbrugsdyr, gadedyr og dyr, der rammes af naturkatastrofer.

Du kan beskytte dyrene i mange år frem

Vi er meget taknemmelige, når nogen betænkter vores arbejde for dyrene i deres testamente. Enhver arv, uanset størrelsen, gør en forskel.

Vidste du, at vi er fritaget for at betale arveafgift, så hele beløbet går til vores arbejde for at hjælpe dyrene? Og at du kan betænke os i dit testamente, uden at arven til dine øvrige arvinger ændres?

Bestil vores nye arvefolder

I arvefolderen kan du læse om, hvordan du laver et testamente. Bestil folderen på worldanimalprotection.dk/arv ved at kontakte os på arv@worldanimalprotection.dk eller ved at ringe til 3393 7212.

